

Regionstyrelsen

Yttrande över departementspromemoria Stärkt skydd för den enskilde vid estetiska behandlingar – ny lag om kirurgiska ingrepp och injektionsbehandlingar (Ds 2019:20)

Föredragande regionråd: Anna Starbrink

Ärendebeskrivning

Socialdepartementet har inbjudit Region Stockholm att lämna synpunkter på departementspromemoria avseende förslag till ny lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar för att stärka skyddet för individens liv och hälsa.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande över departementspromemoria Stärkt skydd för den enskilde vid estetiska behandlingar – Ny lag om kirurgiska ingrepp och injektionsbehandlingar (Ds 2019:20).

Regionrådsberedningens motivering

Region Stockholm ombeds lämna synpunkter på departementspromemorian Ds 2019:20 i vilken det lämnas förslag till ny lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar. Det övergripande målet med lagförslaget är att stärka skyddet för individens liv och hälsa.

Lagförslaget reglerar krav på den som bedriver sådan verksamhet som omfattas av lagen, vem som får utföra ingreppen och gör även patientskadelagen, patientdatalagen och patientsäkerhetslagen tillämpliga på verksamheter inom området. Dessutom ställs krav på åldersgräns över 18 år, informationsplikt, betänketid och samtycke.

Lagförslaget föreslås träda i kraft 1 januari 2021.

I förslaget regleras sammanfattningsvis att estetiska kirurgiska ingrepp får utföras av läkare med specialistkompetens, vidare att estetiska

injektionsbehandlingar får utföras av viss legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal.

Tydliga krav på hur verksamheten ska bedrivas leder till att konkurrenssituationen blir tydligare och kan leda till sundare konkurrens. Riskerna att locka kompetens från den offentligt bedrivna vården ses som små av Socialstyrelsen.

Området inom estetiska behandlingar utvecklas mycket snabbt och nya medel och metoder tillkommer ständigt samtidigt som efterfrågan ökar. Riskerna för komplikationer ökar därmed parallellt och vårdgivare inom Region Stockholm rapporterar om omhändertagande av allt fler biverkningar förorsakade av bristfällig behandling.

Införs lagförslaget kommer patientsäkerheten att förbättras vid estetiska behandlingar. Bedömningen är att antalet komplikationer till följd av estetiska ingrepp och behandlingar kommer att minska för länets hälso- och sjukvårdsaktörer. Detta kommer leda till minskade kostnader för Region Stockholm.

Regionledningen ställer sig positiv till förslaget att stärka skyddet för den enskilde vid estetiska ingrepp och injektioner. Förslaget innebär att patientsäkerheten stärks, att möjligheten till kvalitetsutveckling ökar samt att det kommer leda till minskade kostnader för sjukvårdshuvudmännen.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande

Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 17 december 2019

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 29 november 2019

Sammanfattning av Stärkt skydd för den enskilde vid estetiska behandlingar - Ny lag om kirurgiska ingrepp och injektionsbehandlingar (Ds 2019:20)

Irene Svenonius

Anna Starbrink

Regionstyrelsen

PROTOKOLL
2020-01-28

RS 2020-0054

§ 9**Yttrande över departementspromemoria Stärkt skydd för den enskilde vid estetiska behandlingar – ny lag om kirurgiska ingrepp och injektionsbehandlingar (Ds 2019:20)**

RS 2019-0961

Ärendebeskrivning

Socialdepartementet har inbjudit Region Stockholm att lämna synpunkter på departementspromemoria avseende förslag till ny lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar för att stärka skyddet för individens liv och hälsa.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 17 december 2019
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 29 november 2019
Sammanfattning av Stärkt skydd för den enskilde vid estetiska behandlingar - Ny lag om kirurgiska ingrepp och injektionsbehandlingar (Ds 2019:20)

Yrkande

Ordföranden Irene Svenonius (M) yrkar bifall till regionrådsberedningens förslag i skrivelse den 15 januari.

Beslut

Regionstyrelsen beslutar följande.

Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande över departementspromemoria Stärkt skydd för den enskilde vid estetiska behandlingar – Ny lag om kirurgiska ingrepp och injektionsbehandlingar (Ds 2019:20).

Expedieras till

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Regionledningskontoret Styrning och ekonomi
Akten

Ordförande
Justerare
Sign.

Exp. datum

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret
Peter Rönnerfalk

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-12-18

RS 2019-0961

Regionstyrelsen

Yttrande över departementspromemoria Stärkt skydd för den enskilde vid estetiska behandlingar – ny lag om kirurgiska ingrepp och injektionsbehandlingar (Ds 2019:20)

Ärendebeskrivning

Socialdepartementet har inbjudit Region Stockholm att lämna synpunkter på departementspromemoria avseende förslag till ny lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar för att stärka skyddet för individens liv och hälsa.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 17 december 2019
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 29 november 2019
Sammanfattning av Stärkt skydd för den enskilde vid estetiska behandlingar - Ny lag om kirurgiska ingrepp och injektionsbehandlingar (Ds 2019:20)

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande över departementspromemoria Stärkt skydd för den enskilde vid estetiska behandlingar – Ny lag om kirurgiska ingrepp och injektionsbehandlingar (Ds 2019:20).

Regionledningskontorets förslag och motivering

Sammanfattning

Region Stockholm ombeds lämna synpunkter på departementspromemorian Ds 2019:20 i vilken det lämnas förslag till ny lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar. Det övergripande målet med lagförslaget är att stärka skyddet för

individens liv och hälsa. Lagförslaget reglerar krav på den som bedriver sådan verksamhet som omfattas av lagen, vem som får utföra ingreppen och gör även patientskadelagen, patientdatalagen och patientsäkerhetslagen tillämpliga på verksamheter inom området. Dessutom ställs krav på åldersgräns över 18 år, informationsplikt, betänketid och samtycke.

Regionledningskontoret ställer sig positivt till förslaget att stärka skyddet för den enskilde vid estetiska ingrepp och injektioner.

Regionledningskontoret anser att förslaget innebär att patientsäkerheten stärks, att möjligheten till kvalitetsutveckling ökar och bedömer att det också kommer leda till minskade kostnader för sjukvårdshuvudmännen.

Bakgrund

Med estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar avses i lagförslaget behandlingar som utförs inom en yrkesmässig verksamhet i syfte att förändra eller bevara utseendet hos en människa och som inte utgör hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Mot bakgrund av utveckling av nya medel och metoder för att förändra eller bevara utseendet under de senaste decennierna har ett flertal utredningar inom Socialstyrelsen föreslagit att estetiska ingrepp och injektioner ska bli föremål för samma form av regelverk som hälso- och sjukvården.

Föreliggande lagförslag reglerar de estetiska behandlingar som bedöms mest riskfyllda och innefattar bestämmelser om krav på verksamheten, vem som får utföra behandlingen, tillsyn över verksamheten, obligatorisk patientförsäkring och åldersgräns.

I förslaget regleras sammanfattningsvis att estetiska kirurgiska ingrepp får utföras av läkare med specialistkompetens, vidare att estetiska injektionsbehandlingar får utföras av viss legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal. Verksamheten måste ha patientförsäkring för klienterna och ska stå under tillsyn från Inspektionen för vård och omsorg (IVO). En åldersgräns på 18 år införs liksom krav på samtycke och betänketid.

Ett flertal behandlingar undantas från lagens tillämpningsområde, till exempel tatuering. Generellt kan sägas att kemisk/medikamentell behandling begränsad till kroppens yttre lager undantas men i promemorian poängteras att utvecklingen av nya metoder och medel gör att området noggrant bör övervakas och följas för eventuell framtida vidgning

av vilka behandlingar som omfattas av lagen. Lagförslaget inkluderar inte behandlingar som görs i syfte att förändra eller bevara utseendet i munhålan med anledning av svår gränsdragning i förhållande till tandvårdslagen (1985:125).

Promemorian resonerar kring huruvida lagförslaget kan ha negativ påverkan på möjligheten till fri konkurrens men drar slutsatsen att situationen snarast torde bli den omvända, det vill säga att tydliga krav på hur verksamheten ska bedrivas leder till att konkurrenssituationen blir tydligare och kan leda till det önskade – nämligen sundare konkurrens. Viss risk för fördyringar inom verksamheterna föreligger naturligtvis med ökade kvalitetskrav vilket ger viss risk för ökade konsumentpriser. Härvid blir dock andra regelverk aktuella och Konsumentverket har i Konsumentrapporten 2018 belyst att regelverket kring skönhetsindustrin behöver förtydligas och kompletteras.

En ytterligare risk som analyserats är den att en tydligare reglering skulle locka fler behöriga läkare och sköterskor från traditionell vård att bedriva estetisk verksamhet men berörda aktörer, bland annat Socialstyrelsen, har bedömt riskerna för detta som små.

Lagförslaget föreslås träda i kraft 1 januari 2021.

Departementspromemorian har remitterats till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Överväganden

Region Stockholms yttrande till Socialdepartementet över departementspromemorian Stärkt skydd för den enskilde vid estetiska behandlingar – ny lag om kirurgiska ingrepp och injektionsbehandlingar (Ds 2019:20)

Region Stockholm välkomnar förslaget till ny lagstiftning och reglering av den del av de estetiska behandlingarna som rör kirurgiska ingrepp och injektionsbehandlingar. Området utvecklas mycket snabbt och nya medel och metoder tillkommer ständigt samtidigt som efterfrågan ökar. Riskerna för komplikationer ökar därmed parallellt och vårdgivarna inom Region Stockholm rapporterar om omhändertagande av allt fler biverkningar förorsakade av bristfällig behandling. Exakt statistik för detta är dock svår att få fram då registreringar av dessa sekundärkontakter i sjukvården faller inom större diagnosgrupper. Att införa krav på verksamheter som utför vissa estetiska behandlingar och på kompetensen på utförare liksom krav

på tillsyn och patientförsäkring är de lämpligaste metoderna för att söka stärka skyddet för den enskilde.

Lagförslaget medför att berörd verksamhet kommer falla under patientskadelagen (1996:799), patientdatalagen (2008:355) och patientsäkerhetslagen (2010:659) vilket Region Stockholm finner pragmatiskt och önskvärt.

Region Stockholm ser mycket positivt på lagens införande av en åldersgräns på 18 år för berörda behandlingar liksom på införande av informationsplikt för behandlaren, att klienter ges betänketid och att krav på samtycke införs.

Region Stockholm instämmer i promemorians analyser och slutsatser att en skärpt reglering inom ämnesområdet sannolikt kommer leda till en sundare konkurrenssituation.

Region Stockholm instämmer i promemorians förslag till fortsatt utredning och övervakning av de delar inom skönhetsindustrin som inte omfattas av detta lagförslag. Då utvecklingen av nya medel och nya behandlingsmetoder är snabb bör beredskapen vara hög för att även införa dessa i lagen.

Ekonomiska konsekvenser

Införs lagförslaget kommer patientsäkerheten att förbättras vid estetiska behandlingar. Bedömningen är att antalet komplikationer till följd av estetiska ingrepp och behandlingar som sekundärt kommer behöva tas om hand av länets hälso- och sjukvårdsaktörer kommer minska. Detta kommer leda till minskade kostnader för Region Stockholm.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Katarina Holmgren
Ekonomidirektör

Beslutsexpediering:

Akt
Hälso- och sjukvårdsnämnden
Regionledningskontoret Styrning och ekonomi

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2019-12-18